

Impermeable tettesjikt for avfallsdeponi: **Potensial for å bruke geologisk avfall og overskuddsmasser**

Miljøringens jubileumsmøte

Torsdag 23. november

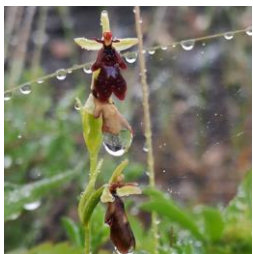
Eivind Wiik Ånes¹ og Helga Lassen Bue²

Gudny Okkenhaug^{1,3}, Stefan Ritter^{1,4}, Kristin Hovland², Ann-Cathrin Stridal² og Nils Grødem
Nilsen²

¹Norges Geotekniske Institutt (NGI), ²NOAH, ³Norges miljø- og biovitenskapelig universitet
(NMBU), ⁴OsloMet

Hvordan skape en naturperle?

- Tilbakeføre til Langøyas opprinnelige flora og fauna
- Naturlig materiale i topptettingen
  - tørrskorpeleire som tettlag
- Kalkstein som frostbeskyttelse

Flueblomst

Vårmarihand

Rødflangre

Vilkår for topptetting i Nordbruddet

- 60 cm tørrskorpeleire $K < 10^{-9}$ m/s
- Geoduk
- 1,8 m kalkstein

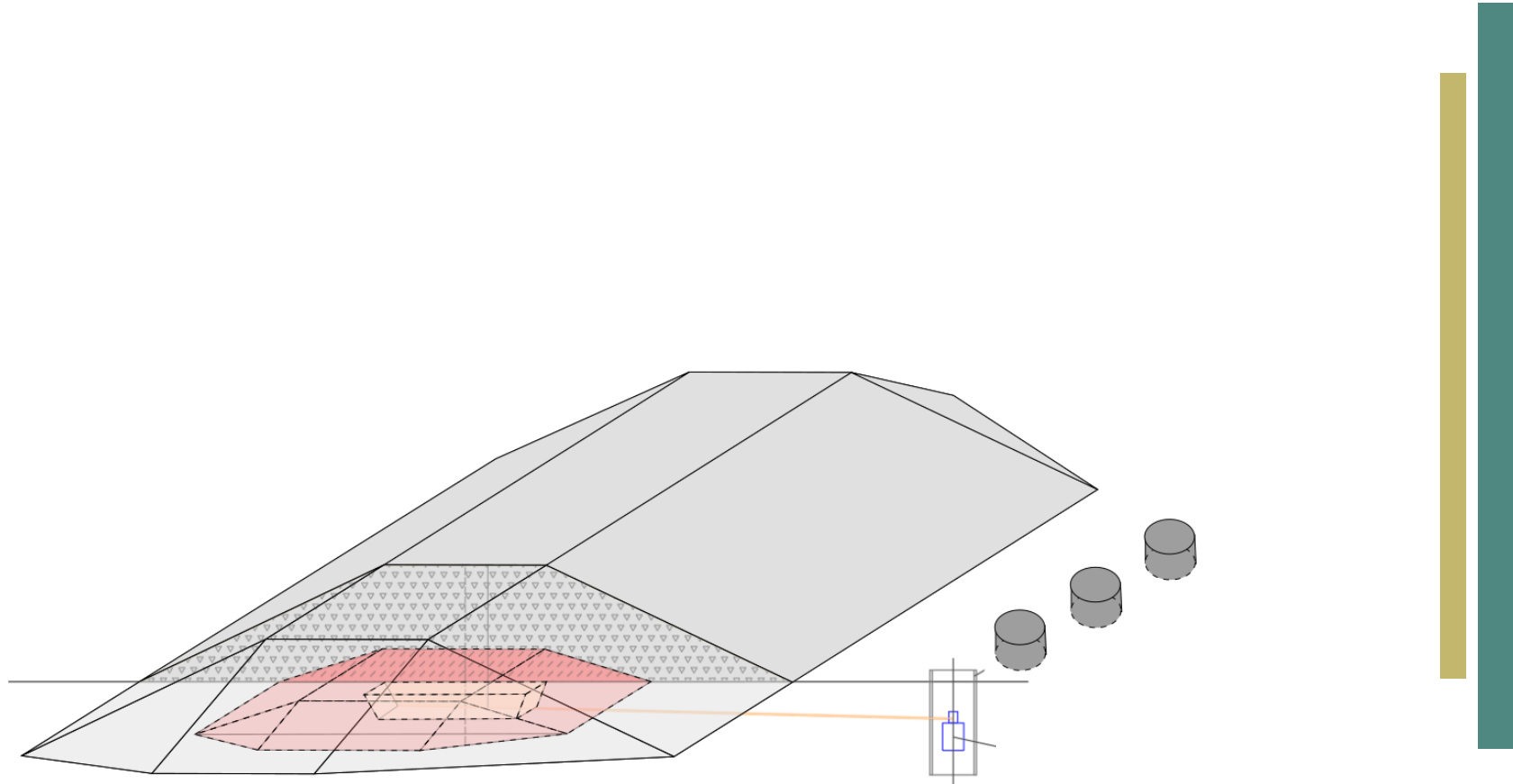
Søknad om avslutning av Sydbruddet

- Benytte overskuddsmasser i tettelag
  - Funksjonskrav fremfor materialkrav
- Kalk-sementstabilisert leire (KS-leire)
- Filterkake fra jordvaskeanlegg?

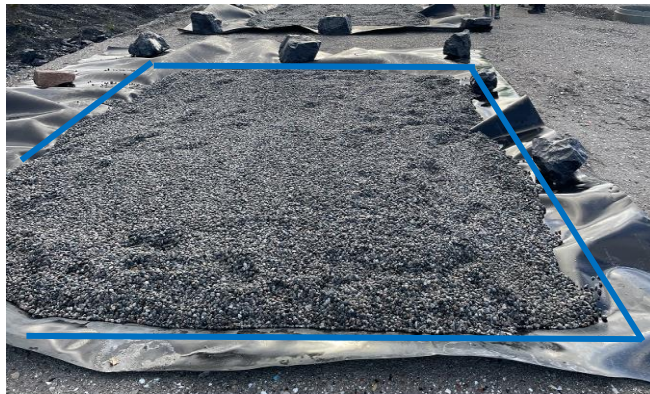

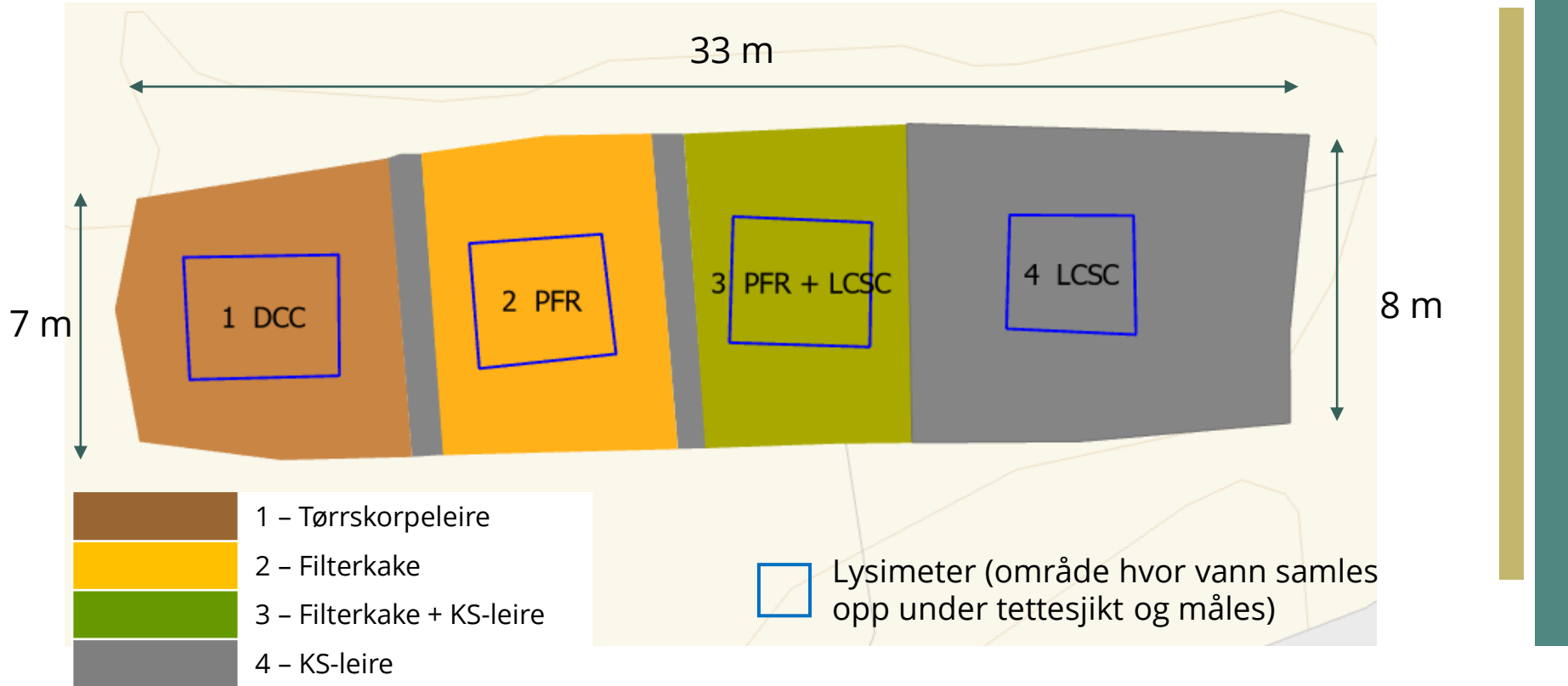

Materialer i tettesjikt

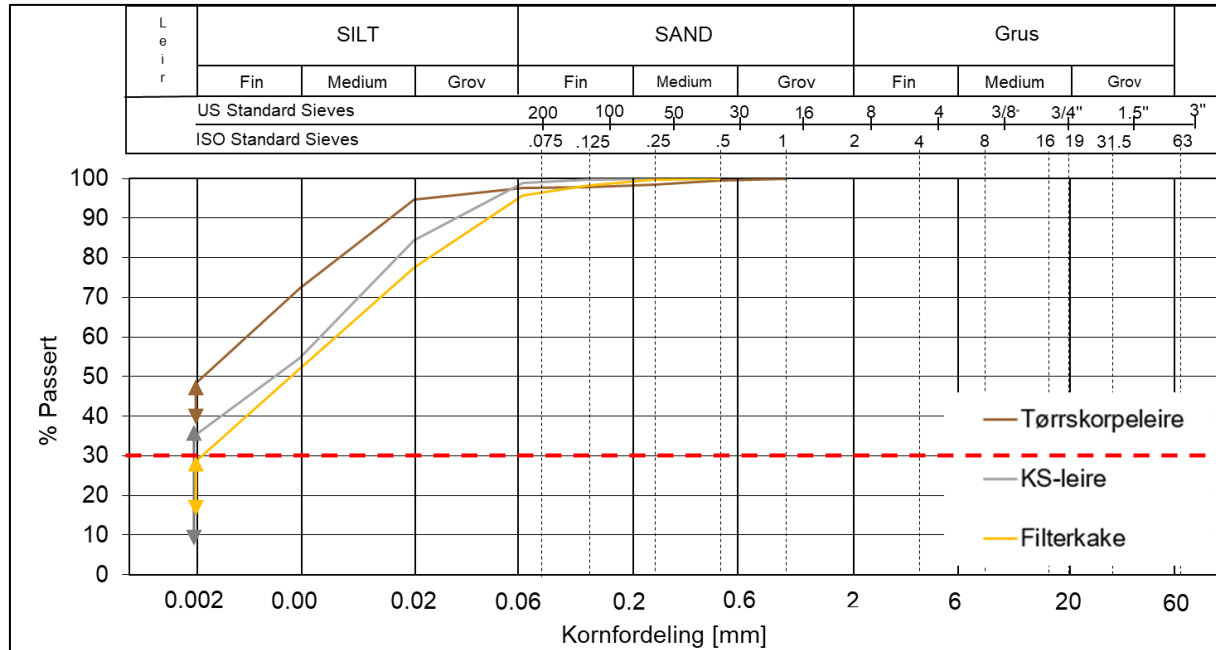

- 1 - Tørrskorpeleire
- 2 - Filterkake
- 3 - Filterkake + KS-leire
- 4 - KS-leire

□ Lysimeter (område hvor vann samles opp under tettesjikt og måles)

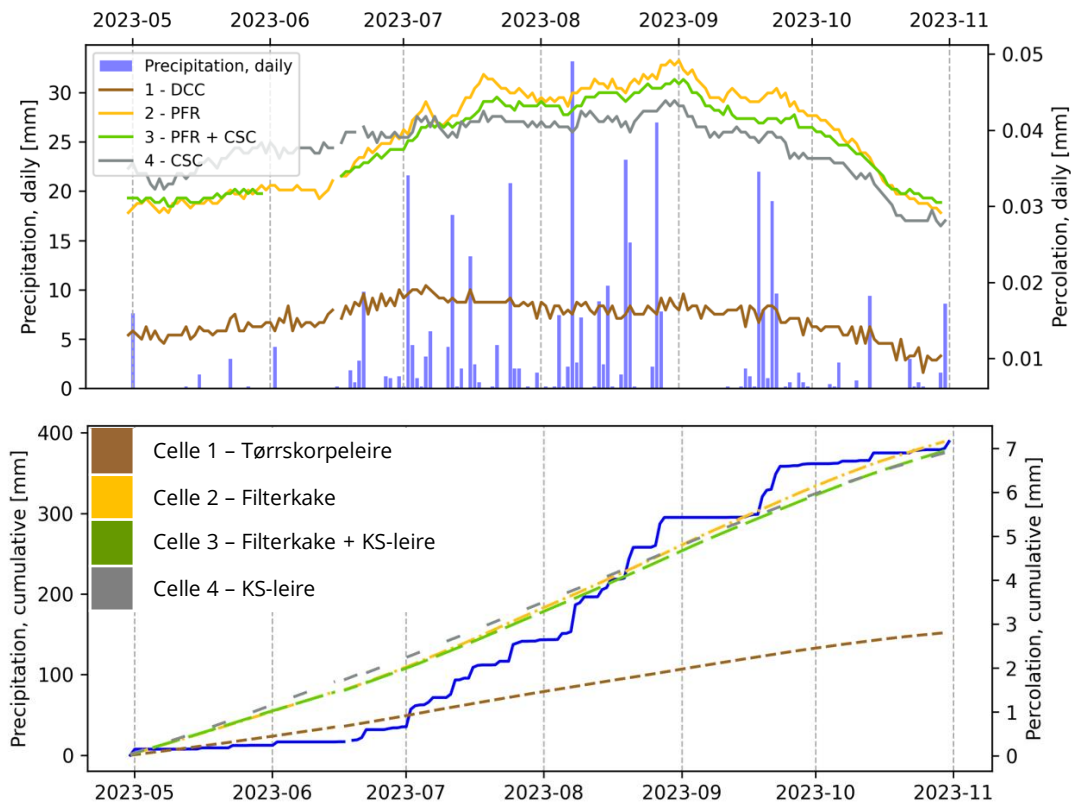
Materialer i tettesjikt

Egnethet til bruk i tettesjikt (to hovedpunkt):

- Permeabilitet (kompaktert $k < 10^{-9}$ m/s)
  - Avhenger betydelig av kornfordeling (leirinnhold).
- Utleggings- og komprimeringsegenskaper (må kunne legges ut og komprimeres på en god måte)

Resultater: "Lekkasje" gjennom de ulike tettesjiktene

Krav for topptetting på Langøya:

Permeabilitet $k < 10^{-9}$ m/s

→ Lekkasje 20 – 50 mm/år (Veileder for avslutning og etterdrift av deponier. Avfall Norge, 2015)

Lekkasje 1. mai – 31. oktober:

- Lekkasje 0.8 – 1.8% av nedbør.
- Celle 1 (Tørrskorpeleire):
  - 6-10 mm innen 1. mai 2024?
- Celle 2 – 4 (Filterkake og KS-leire):
  - 2-3 ganger mer enn celle 1.
  - Rundt 20 mm innen 1. mai 2024?
- Beregnet permeabilitet $k < 10^{-9}$ m/s for alle celler.

earthresQue

FORSKNING:

PRIVAT SEKTOR:

OFFENTLIG SEKTOR:

